

A jelzéstfestés gyakorlati kérdései

A több éve végzett turistaút-karbantartó, jelzéstfestő tevékenységem során kialakult módszeremet és tapasztalataimat foglalom össze az alábbiakban, hangsúlyozva azt, hogy ez a módszer közvetlen környezetemben sem terjedt el teljes mértékig, de ebből kiindulva a kezdők talán ki tudják alakítani a saját módszerüket, miután hozzájutottak a megfelelő elméleti tudáshoz.

Az eszközök

A szükséges eszközök jegyzékét a melléklet tartalmazza, amelyek nagy része egyértelmű, de van olyan is, amely magyarázatra szorul.

Festőedény: 3-4-500 ml-es csavaros kupakkal zárható (pl. lekváros) üvegeket használok, amelynek kupakjára ráragasztok egy 150-200 mm-es zsineget.

Ecset: nem szeretem a szélesebb ecseteket, maximum 20 mm-eseket használok az alaphoz és a jelekhez is.

Sablonok: általában szivacsalátétes műanyagpadló hulladékból készítem, de nem rossz a gyümölcslevek papírdobozja sem.

Hasi tok: festés közben ebben tartom a festőedényt, amelyben a festék van. Egy másfél literes műanyagpalackot kettévágok, és az alsó részét használom fel. Erre két zsineget erősítek, amelyek közül az egyikkel a nyakamba tudom akasztani, a másikkal a derekamra tudom kötni. A festőedény kupakjára ragasztott zsineg végét a festéskor a tokhoz tartozó egyik zsineghez kötöm. Így nem kell a kupaknak helyet keresni (esetleg a földre letenni), amikor az egyik kezemmel festek, a másikkal pedig a sablont tartom.

Csabais üveg: ez egy hosszú nyakú, de szélesebb szájú, kupakkal zárható egyliteres üveg. A festés végeztével ebbe teszem a festékes ecseteket, vizet öntök bele, lezárom, és így viszem haza, ahol másnap elvégzem az ecsetek kimosását. Ma már ilyen üveg nem kapható, de jól használható lenne erre a feladatra a szélesebb szájú egyliteres műanyag gyümölcsleves palack is.

A festékek

Kizárólag vízzel hígítható festékeket használok, mind az alapozáshoz, mind a jelek festéséhez, szinte mindig hígítás nélkül. Az alapozáshoz használatos festékem: Trinát vagy Unitop kültéri vizes bázisú alapozó, a jelek festésének anyaga a 125 ml-es vagy 500 ml-es csomagolásban kapható Trilak aquakolor színezőpaszta és festék.

Az 1 km-es turistaút teljes újrafestésének anyagszükséglete, egy átlagos esetben, a mellékletben található.

Az otthoni előkészületek és befejező munkálatok

A festés előtt legalább egy héttel felmérem, hogy a tervezett munkákhoz az elegendő mennyiségű eszközöm és anyagom megvan-e. Szükség esetén elvégzem a pótlást.

Nagyon fontosnak tartom, hogy a festés előtti napon mindent úgy előkészítsek, hogy a festés helyszínére érkezve 20-30 percen belül elindulhassunk a munkára. Ehhez jó segítséget ad a melléklet szerinti táblázat, amely alapján összekészítem az alapozók és a segítő csomagját külön-külön. Előtte minden eszköz és anyag állapotát leellenőrzöm. Ez akár több órát is igénybe vehet. A csomaghoz tartozik még a megfelelő ruházat is.

A festés utáni napon rendbe teszem, szükség szerint elmosom az eszközöket, leellenőrzöm, hogy minden festékes edény jól zár-e, esetleg az azonos színű festékeket egybe öntöm. Ekkor vagy a következő napokban elkészítem az eszközeim és anyagaim aktuális leltárát, amely már a következő munkát készíti elő. A munkaruházatot mosásba adom.

A munkaterület megközelítése

Ideális az, ha autóval tudunk menni a tervezett munka egyik végpontjára, a segítővel együtt. Ha a munkaterület közúton nem közelíthető meg autóval, két eset lehetséges. Erdészeti utat veszünk igénybe, amelyhez meg kell szerezni a kezelő engedélyét. Nem egyszerű dolog. 3-4 héttel előtte meg kell kezdeni az intézést. Ha nem jön össze, a lehető legközelebb leparkolunk, és a szükséges eszközökkel és anyagokkal felszerelve gyalog megyünk a kezdőponthoz.

Ha nem áll rendelkezésünkre autó, akkor hátizsákokba csomagolt eszközökkel és anyagokkal felszerelve, vonattal vagy busszal és gyalog közelítjük meg a helyszínt.

A munka

Egy ideális csapat 4, maximum 5 fős (egy autó befogadóképességét is figyelembe véve). Induljunk ki a 4 fős csapatból. A négy fő együtt indul a munkára. Két fő az adott szakaszon elvégzi a szükség szerinti szürkítést és az alapozást az egyik irányban. (Vonókéshasználat esetlegesen,

drótkefehasználat minden esetben.) A másik két fő eközben elvégzi az úttisztítást, amely a turistaútba belógó ágak, tüskés ágak, és a jelzéseket takaró lombok eltávolítását jelenti. A végpontba érve az alapozással és szürkítéssel foglalkozó két fő egy kis pihenő után, de akár egyből is visszafordulhat, hogy a másik irányban is elvégezze ugyanazt a feladatot, amelyet addig végzett. Az úttisztítók szerepe megváltozik. Felkészülnek a jelzésfestésre, és az időjárástól függően 20-30 perc várakozás után, amikor az alapra már rá lehet festeni, indulnak az első két ember után, és megfestik mindkét irányban a jeleket, ügyelve arra, hogy menet közben gyakran hátra nézzenek, hogy egy alap se maradjon üresen a másik irányban. Az esetleges ötödik ember az első két ember munkáját segíti.

Egyebek

Érdemes előzetesen 5 főt szervezni, mert egy fő kiesése esetén még jól elvégezhető a feladat, de ha négyből esik ki egy, az már problémás.

Átlagban 40 méterenként lehet számolni egy jelzéssel egy irányban.

Az időszükséglet egy km-re, egy irányban sík terepen az alapozásra kb. 40 perc, a jelek festésére kb. 20-30 perc. Az úttisztításra kb. 40 perc (ez csak egyirányú munka). Az emelkedőre ezekben az esetekben is (mint a túrákon) célszerű 10 méterenként 1 percet hozzászámítani.

Étkezésre, pihenésre és az eszközök rendezésére (pl. ecsetmosás, színváltás) további 20 % időszükséglettel kell számolni.

Így egy csapat 10 órán belül egy átlagos esetben az emelkedőtől függően kb. 5 km út festését, karbantartását tudja elvégezni, ha az autó (vagy megálló) nincs túl messze az egyik végponttól.

MELLÉKLET

A JELZÉSFESTÉS ÉS ÚTKARBANTARTÁS ANYAG- ÉS ESZKÖZIGÉNYE

1	fehér festék	80 ml/km
2	színes festék	25 ml/km
3	szürke festék	70 ml/km
4	festőedény	3-4 db
5	ecset	5 db (ebből 2 tartalék)
6	alapsablon	3 db (ebből 2 tartalék)
7	jelsablon	2-2 db (ebből 1-1 tartalék)
8	hasi tok	3 db
9	üres, 3 dl-es üveg ecsetmosáshoz	1 db
10	ecsetmosóvíz	1/2 l
11	mosdóvíz (az autóban marad)	3-5 l
12	csabais üveg a használt ecseteknek	1 db
13	törlőrongy	néhány db
14	műanyag zacskó	néhány db
15	szemetes zsák	1 db
16	metszőolló	2 db
17	vonókés	1 db
18	drótkefe	2 db
19	vastag kesztyű, bozótirtáshoz	2 pár
20	vékony kesztyű, festéshez (esetleg)	1-2 pár
21	turistatérkép	1 db
22	tájéoló	1 db
23	íróeszköz	1-2 db
24	bicska	1 db
25	ivóvíz	